

Implementering av Bostad först i Härryda kommun

5

2023SOCN65

Socialnämnden

Datum
2023-12-19

Diarienummer
2023SOCN65 047

Implementering av Bostad först i Härryda kommun

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner implementering av metoden *Bostad först* i Härryda kommun under 2024, under förutsättning att finansiering sker via avsett statsbidrag.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen fattade 2022 beslut om en nationell hemlöshetsstrategi för åren 2022-2026 med målet att minska hemlösheten samt att förhindra att fler blir hemlösa. Som del av denna strategi fick Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag i syfte att stödja införandet av metoden Bostad först nationellt. Medel kan sökas för att förbereda, starta, utöka eller förbättra arbetet enligt metoden.

Syftet med Bostad först är att personer med omfattande behov av stöd som befinner sig i hemlöshet först ska få en egen bostad för att sedan kunna erbjudas ett flexibelt och individuellt utformat stöd samt behandling.

Härryda kommun ansökte och mottog under 2023 statliga medel från Socialstyrelsen i syfte att undersöka förutsättningarna för att implementera Bostad först i kommunen. Utifrån detta har förslag på genomförande undersökts och en beprövad modell som används i kranskommunerna presenterats för det kommunala fastighetsbolaget Förbo. Socialnämnden informerades om arbetet vid sammanträde 20 juni 2023. Samtliga parter har varit positiva till att inleda arbetet med Bostad först enligt en särskilt framtagen samverkansmodell med den ideella organisationen Stadsmissionen. Kommunen har åter sökt om statliga medel inför 2024 i syfte att påbörja implementering av modellen. Besked om sökt statsbidrag väntas under mars 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 19 december 2023
- Socialnämndens beslut 20 juni § 129, Information om statsbidrag till kommuner 2023 för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först

Ärendet

Regeringen fattade 2022 beslut om en nationell hemlöshetsstrategi för åren 2022-2026 med målet att minska hemlösheten samt att förhindra att fler blir hemlösa. Som del av denna strategi har Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag i syfte att stödja införandet av metoden Bostad först nationellt. Medel kan sökas för att förbereda, starta, utöka eller förbättra arbetet enligt metoden.

Bostad först är en evidensbaserad metod för personer i hemlöshet med samsjuklighetsproblematik, psykisk ohälsa och/eller missbruk och beroende. Syftet är att personer med omfattande behov av stöd som befinner sig i hemlöshet först ska få en egen bostad för att sedan kunna erbjudas ett flexibelt och individuellt utformat stöd samt behandling. Stödet till den boende är en förutsättning för bostadskontraktet och pågår alltid i minst 18 månader och förlängs vid behov. Behov av förlängning kan vara till exempel störning eller obetald hyra. Den boende förbinder sig till att ta emot tillsyn i lägenheten minst en gång per vecka. Hyreskontrakt som kommer vara aktuellt i Härryda kommun är andrahandskontrakt med kommunen som garant. Det finns grunder för att avbryta kontraktet vilka kan vara till exempel återkommande störning eller att den boende inte medverkar till det avtalade stödet.

Metoden innebär flera principiella skillnader jämfört med den tidigare så kallade trappstegsmodellen som varit vedertagen inom socialtjänsten, där klienter fått kvalificera sig till olika typer av boendialternativ genom att bevisa nykterhet/drogfrihet. Inom Bostad först ses ett tryggt och varaktigt boende som en grundläggare förutsättning för att uppnå en ökad livskvalitet och återhämtning, där bostaden är mer ett medel än ett mål.

Modellen bygger på åtta principer enligt följande:

1. Bostad är en mänsklig rättighet.
2. Rätten till val och självbestämmande.
3. Bostad och behandling ska separeras från varandra.
4. Stöd riktas till återhämtning.
5. Stöd baseras på skademinskning.
6. Aktivt engagemang utan tvång och fostran.
7. Deltagarstyrt stöd utifrån individens styrkor, behov och egna mål.
8. Flexibelt stöd under så lång tid som personen själv vill och behöver.

Härryda kommun ansökte och mottog under 2023 statliga medel från Socialstyrelsen i syfte att kartlägga förutsättningarna för att implementera Bostad först i kommunen. Utifrån detta har förslag på genomförande undersökts och en beprövad modell som används i kranskommunerna presenterats för det kommunala fastighetsbolaget Förbo. Socialnämnden informerades om arbetet vid sammanträde 20 juni 2023. Samtliga parter har varit positiva till att inleda arbetet med Bostad först enligt en särskilt framtagen samverkansmodell med den ideella organisationen

Stadsmissionen. Kommunen har därför inför 2024 åter sökt om statliga medel för att påbörja implementeringen av modellen. Besked om sökt statsbidrag väntas under mars 2024. Statsbidraget som söks för 2024 kan endast användas för kostnader under 2024 och på grund av detta är det viktigt att redan nu förbereda arbetet med beslut i socialnämnden för att kunna komma igång så snart som möjligt när medel inkommer.

Några av framgångsfaktorerna som påtalas i arbetet med modellen är att ha ett långsiktigt stöd från ledning, detta innefattar såväl tjänstepersoner som politiker. Uppstartsfasen innebär därför dels ett strategiskt arbete med att ta fram överenskommelser, rutiner och checklistor för arbetet men dels också ett praktiskt arbete med att utbilda såväl tjänstepersoner som politiker i modellen. Planeringen är att teckna en direktupphandling med Stadsmissionen för 2024, för att sedan under 2025 ansluta sig till Göteborgs Stads befintliga ramavtal då arbetet ska fortgå och utvecklas.

Syftet med direktupphandlingen med Stadsmissionen är att få stöd i det strategiska och praktiska arbetet för att kunna påbörja implementering av modellen under 2024. Cirka 10 personer per år bedöms vara i behov av kommunala kontrakt enligt socialtjänstlagen. Av dessa bedöms cirka en till två personer kunna vara aktuella enligt modellen för Bostad först under 2024. Ärenden som kan bli aktuella behöver noggrant matchas mot modellen för att åstadkomma önskat resultat. Det är endast personer bokförda i Härryda kommun och med aktuella ärenden hos socialtjänsten som kan komma att bli aktuella. För att bli aktuell genomgår personen och ärendet en gedigen utredningsprocess där handläggare, bosamordning, boendestödjare och hyresvärd är involverade tillsammans med personen i fråga. Förvaltningen uppskattar antalet tillkommande ärenden per år till 2-3 stycken.

Ekonomiska konsekvenser

Regeringen avser att rikta ett flerårigt statsbidrag till kommunerna under strategiperioden 2022–2026. Beslut om statsbidraget fattas av riksdagen varje år. Under förutsättning att statsbidraget beviljas bedöms implementeringen inte skapa någon ytterligare ekonomisk kostnad för verksamheten.

Om statsbidrag inte beviljas får kalkylen för metoden utvärderas och lyftas för nytt beslut i socialnämnden.

På sikt kan metoden Bostad minska kostsamma placeringar. Den största kostnaden bedöms vara de initiala utbildningsinsatserna. Denna kostnad är en engångskostnad.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att projektet kommer gynna utsatta individer i kommunen att undgå ofrivillig hemlöshet och därmed skapa förutsättningar för att minska kostsamma insatser längre fram.

Malin Johansson
Sektorschef

Carina Fransson
Verksamhetschef

Sammanträdesdatum
2023-06-20

§ 129

Information om statsbidrag till kommuner 2023 för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först

Beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Carina Fransson, verksamhetschef hälsa och bistånd, informerar om statsbidrag till kommuner 2023 för att stärka arbetet med att motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande		Utdragsbestyrkande
---------------------	--	--------------------